

STEMPLE OKOLICZNOŚCIOWE STOSOWANE PRZEZ POCZTĘ POLSKĄ W GOSTYNIU W LATACH 1962-2017

Stemple okolicznościowe są to stemple pocztowe wykonane i stosowane dla upamiętnienia: rocznic, jubileuszy, wystaw, sławnych i zasłużonych ludzi, ważnych wydarzeń, zabytków itp. Są wytwarzane i używane na wniosek i koszt (obecnie około 800 zł) instytucji i organizacji, które chcą upamiętnić w ten szczególny sposób tematykę imprez i uroczystości. Mają najróżnorodniejsze kształty. Wpisuje się w nich okolicznościowy tekst, bardzo często rysunek oraz datę i nazwę urzędu pocztowego, w którym będzie stosowany.

Za pierwszy stempel okolicznościowy na świecie uznaje się stempel stosowany w Wielkiej Brytanii w 1851 roku podczas wystawy międzynarodowej. Według *Encyklopedii Filatelistyki*, wydanej przez Wydawnictwo Naukowe PWN w 1993 roku, pierwszy taki stempel zastosowano w Polsce w 1919 roku z okazji I Polskiej Wystawy Marek w Warszawie.

W tym artykule pragnę przedstawić wszystkie stemple okolicznościowe, które stosowano w Gostyniu do połowy 2017 roku. Przede wszystkim uświetniały one wydarzenia filatelistyczne w naszym mieście.

Pierwszy okolicznościowy stempel stosowany w Gostyniu zaprojektował Stanisław Piotrowiak, członek gostyńskiego Koła Polskiego Związku Filatelistów. Poczta Polska stosowała go podczas pokazu znaczka zorganizowanego w 1. rocznicę lotu w kosmos radzieckiego kosmonauty Jurija Gagarina – 12 kwietnia 1962 roku (1). Drugi okolicznościowy stempel wykonano dla miejscowych filatelistów 5 września 1964 roku z okazji rozpoczęcia obchodów „VII wieków Gostynia”. Stempel stosował Urząd Pocztowy Gostyń Poznański 1. Niestety, nie udało się ustalić, kto był jego projektantem (2).

W 1965 roku przypadł jubileusz 40-lecia Wielkopolskiej Huty Szkła w Gostyniu. Z tej okazji był stosowany okolicznościowy stempel 4 czerwca 1965 roku. Zaprojektował go Stanisław Piotrowiak (3). W tym samym roku wykonano jeszcze jeden okolicznościowy stempel – na stulecie Banku Spółdzielczego w Gostyniu. Stosowano go 18 grudnia 1965 roku, a twórcą był

Zbigniew Krupczyński – pierwszy prezes koła PZF w Gostyniu i jednocześnie prezes Banku Spółdzielczego w Gostyniu. Obok napisów na stemplu pojawił się fragment siedziby banku (4).

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1 kwietnia 1978 roku uroczystie obchodzono w Gostyniu 700-lecie nadania praw miejskich. Z tej okazji odbyło się wiele okolicznościowych imprez. W obchody włączyli się także filatelisci. Na ich wniosek Poczta Pol-

ska wydała stempel o treści „700-lecie Gostynia 1278-1978”. Także w tym przypadku nieznane jest nazwisko projektanta (5).

Kolejny stempel okolicznościowy pojawił się w Gostyniu pięć lat później. Wydano go i stosowano z okazji jubileuszu 60-lecia Międzyzakładowego Klubu Sportowego „Kania” – najstarszego klubu sportowego w mieście. Kasowano nim przesyłki 17 września 1983 roku. Projektantem stempla był Stanisław Piotrowiak (6).

20 kwietnia 1985 roku odbyła się uroczystość nadania sztandaru założdze Wielkopolskiej Huty Szkła w Gostyniu. Na wniosek Koła PZF w Gostyniu Poczta Polska wydała okolicznościowy kasownik. Jego projektantem był Stanisław Piotrowiak. Stempel stosował Urząd Pocztowy Gostyń Poznański 1 w dniu wydarzenia (7).

W sobotę 11 czerwca i w niedzielę 12 czerwca 1995 roku w Bazylice Świętogórskiej odbywały się centralne uroczystości jubileuszowe z okazji 400-lecia śmierci św. Filipa Neri. Na wniosek Koła PZF w Gostyniu Poczta Polska stosowała stempel okolicznościowy z datą 11 czerwca 1995 roku. Projektantem kasownika był Andrzej Dudek, prezes Koła PZF w Gostyniu (8).

Od 7 do 11 czerwca 1997 roku w auli gostyńskiego Liceum Ogólnokształcącego odbywał się pokaz znaczka, a 7 czerwca uroczystości związane z jubileuszem 40-lecia Koła Polskiego Związku Filatelistów w Gostyniu. Na stoisku pocztowym był stosowany okolicznościowy stempel. Zaprojektował go Andrzej Dudek (9).

Kilka miesięcy później, 20 września 1997 roku, gostyńska Cukrownia obchodziła jubileusz 100-lecia istnienia. Z tej okazji między innymi wydany został okolicznościowy kasownik, którego projektantem był ponownie prezes gostyńskiego Koła PZF (10).

Od 16 do 20 października 1998 roku w Domu Katolickim przy parafii farnej pw. św. Małgorzaty w Gostyniu trwała wystawa zatytułowana „20. rocznica Pontyfikatu Jana Pawła II i 80. rocznica Odzyskania Niepodległości”. 16 października 1998 roku stosowany był przez Urząd Pocztowy Gostyń Poznański 1 stempel okolicznościowy projektu Andrzeja Dudka (11).

13 czerwca 1999 roku na dziedzińcu gostyńskiej fary czynne było stoisko Poczty Polskiej i Koła Polskiego Związku Filatelistów w Gostyniu, na którym stosowano okolicznościowy stempel pocztowy o treści: „Beatyfikacja Sługi Bożego Edmunda Bojanowskiego Syna Ziemi Gostyńskiej 13.06.1999 Gostyń Poznański 1”. Zaprojektował go Andrzej Dudek (12).

We wrześniu 1999 roku jubileusz 100-lecia powołania do życia obchodziła Ochotnicza Straż Pożarna w Gostyniu. Wśród wielu inicjatyw dla uczczenia tego wydarzenia znalazły się wydane przez Koło PZF w Gostyniu walory filatelistyczne, w tym stempel okolicznościowy stosowany na gostyńskiej poczcie 4 września 1999 roku. Także w tym przypadku projektantem był autor niniejszego artykułu (13).

13

14

15

16

17

18

Pierwsza wystawa filatelistyczna rangi okręgowej czynna była w Gostyniu od 14 do 22 października 2000 roku w Domu Katolickim. Nadano jej tytuł „Gostyń 2000 – 50 lat Polskiego Związku Filatelistów”. Z tej okazji na wniosek miejscowego Koła PZF Poczta Polska wydała i stosowała 14 października 2000 roku okolicznościowy stempel zaprojektowany przez Andrzeja Dudka (14).

W 1929 roku społeczeństwo Gostynia wzniosło na Rynku okazały Pomnik Serca Jezusowego, w 10. rocznicę odzyskania niepodległości. W maju 1940 roku niemieccy okupanci zniszczyli go. Pomnik ten ponownie stanął na miejscowym Rynku i poświęcono go 10 listopada 2000 roku. Z tej okazji gostyńscy filatelisci wnioskowali do Poczty Polskiej o wydanie i stosowanie okolicznościowego stempla. Projektantem był Andrzej Dudek (15).

W Domu Katolickim od 11 do 19 maja 2002 roku czynna była wystawa zorganizowana z okazji 45-lecia Koła PZF Gostyń, której nadano tytuł „Tydzień Kolekcjonera”. Także tej wystawie towarzyszył okolicznościowy kasownik zaprojektowany przez Andrzeja Dudka, a stosowany przez Urząd Poczty Gostyń Poznański 1 (16).

W klasztorze księży filipinów na Świętej Górze 31 maja 2003 roku odbyła się III Konferencja Kolekcjonerów Pamiątek Jana Pawła II zorganizowana w 25. rocznicę pontyfikatu papieża Polaka. Z tej okazji Poczta Polska wydała i stosowała stempel okolicznościowy zaprojektowany przez Grzegorza Kaniewskiego (17). W tym samym roku z okazji Dni Kultury Chrześcijańskiej zorganizowano w Gostyniu wystawę zatytułowaną „25. rocznica Pontyfikatu Papieża Jana Pawła II”. Ekspozycja prezentowana była od

27 września w Domu Katolickim, a specjalny kasownik zaprojektował Andrzej Dudek (18).

Z okazji IV Wystawy Powozów Konnych „Gostyń 2004” 29 maja 2004 roku na poczcie w Gostyniu był stosowany okolicznościowy stempel. Jego projektantem był Maciej Kretkowski (19).

Od 11 do 21 listopada 2004 roku w Domu Katolickim w Gostyniu czynna była „Okręgowa Wystawa Filatelistyczna Gostyń 2004 – Małe Ojczyzny”. Stempel okolicznościowy według projektu Andrzeja Dudka był stosowany 11 listopada (20).

Po raz kolejny na wniosek gostyńskich filatelistów Poczta Polska wydała i stosowała okolicznościowy stempel w roku 2005 podczas wystawy filatelistycznej „Totus Tuus 85. rocznica urodzin Jana Pawła II”. Ekspozycję prezentowano w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Gostyniu od 18-29 maja. Kasownik stosowano w dniu otwarcia wystawy, a zaprojektował go prezes Koła PZF w Gostyniu (21).

19

20

21

22

23

Z okazji odbywającego się w gostyńskiej kręgielni Młodzieżowego Indywidualnego Pucharu Świata w Kręglarstwie gostyńska poczta 9 czerwca 2005 roku stosowała okolicznościowy stempel projektu Andrzeja Dudka (22).

W 2006 roku Młodzieżowe Koło Filatelistyczne im. Wacława Boratyńskiego w Gostyniu obchodziło jubileuszu 10-lecia. Z tej okazji 28 kwietnia był stosowany okolicznościowy stempel zaprojektowany przez Andrzeja Świdurskiego, opiekuna tegoż Koła (23).

Od 28 kwietnia do 6 maja 2007 roku w salach Domu Katolickiego w Gostyniu została zorganizowana Krajowa Wystawa Filatelistyczna „Gostyń 2007. 50 lat Koła Polskiego Związku Filatelistów w Gostyniu”. Z tej okazji Poczta Polska stosowała dwa stemple okolicznościowe „Krajowa Wystawa Filatelistyczna Gostyń 2007 28.04.2007 Gostyń Poznański 1” (24) oraz „50 Lat Koła PZF im. Wacława Boratyńskiego 02.05.2007 Gostyń Poznański 1” (25). Projektantem obu kasowników był Andrzej Dudek.

2 października 2007 roku w Gostyniu Poczta Polska stosowała stempel okolicznościowy o treści „XIX Klubowy Puchar Świata w Kręglarstwie Klasycznym 02.10.2007 Gostyń Poznański 1”. Także w tym przypadku kasownik zaprojektował Andrzej Dudek (26).

1 kwietnia 2008 roku odbywały się uroczystości z okazji 730. rocznicy lokacji miasta Gostynia. Poczta Polska stosowała wówczas stempel okolicznościowy zaprojektowany przez Macieja Kretkowskiego (27).

24

25

26

27

W 2008 roku przypadała 100. rocznica urodzin Wacława Boratyńskiego – patrona gostyńskiego Koła Polskiego Związku Filatelistów. Z tej okazji została zorganizowana wystawa filatelistyczna, a poczta uświetliła ten jubileusz stemplem okolicznościowym. Jego projektantem był Andrzej Dudek (28).

7 stycznia 2009 roku Poczta Polska stosowała w Gostyniu stempel okolicznościowy upamiętniający 90. rocznicę przyłączenia się gostynian do powstania wielkopolskiego 1918-1919. Kasownik zaprojektował Sławomir Tomków (29).

28

29

30

31

32

33

Z okazji 200. rocznicy wielkiego pożaru Gostynia zorganizowano w miejscowym Muzeum okolicznościową wystawę. Towarzyszył jej kasownik o treści: „200. rocznica wielkiego pożaru Gostynia 15.09.2011 – Gostyń wolny od ognia”, wydany i stosowany przez Poczta Polską na wniosek gostyńskiego Koła PZF. Projektantem był Sławomir Tomków (30).

Okolicznościowym stemplem stosowanym 16 października 2011 roku upamiętniono sprowadzenie relikwii błogosławionego Edmunda Bojanowskiego do kościoła farnego pw. św. Małgorzaty w Gostyniu w 140. rocznicę śmierci. Projektantem kasownika był Sławomir Tomków (31).

Od 2 do 9 czerwca 2012 roku w sali Domu Katolickiego oraz w Muzeum w Gostyniu czynna była Krajowa Wystawa Filatelistyczna Gostyń 2012 – 55 lat Koła Polskiego Związku Filatelistów w Gostyniu. Wystawie towarzyszył okolicznościowy, stosowany 2 czerwca stempel, który zaprojektował Sławomir Tomków (32).

Rok 2012 był rokiem jubileuszowym na Świętej Górze w Gostyniu. Odbyły się tam uroczyste obchody uznania cudowności miejsca. Z tej okazji Poczta Polska wydała i stosowała stempel okolicznościowy o treści „Jubileusz 500-lecia Cudów i Łask. 24.06.2012 Gostyń Poznański 1”. Także w tym przypadku projektantem był Sławomir Tomków (33).

Na ziemi gostyńskiej odbyła się w roku 2013 ogólnopolska XIII Konferencja Stowarzyszenia Pamięć Jana Pawła II Gostyń-Krobia 31.05-02.06.2013. Z tej okazji gostyńska poczta stosowała stempel okolicznościowy 31 maja 2013 roku. Zaprojektował go Grzegorz Kaniewski (34).

Uroczyste obchody 500. rocznicy urodzin św. Filipa Neri odbywały się na Świętej Górze w Gostyniu 28 czerwca 2015 roku. Upamiętnia to wyda-

rzenie stempel okolicznościowy stosowany przez gostyńską pocztę 28 czerwca. Kasownik zaprojektował Andrzej Dudek (35).

Stempel stosowany 11 lipca 2015 roku przez Poczta Polska dokumentuje VIII zlot grup rekonstrukcyjnych i historycznych pojazdów wojskowych „Strefa Militarna”, który odbył się w Podrzeczu. Projektantem kasownika był prezes Stowarzyszenia „Historia Militaris”, głównego organizatora zlotu, Sławomir Handke (36).

34

35

36

37

38

Od 4 do 27 listopada 2015 roku w sali wystaw czasowych gostyńskiego Muzeum czynna była wystawa „Przyroda świata. 70 lat Nadleśnictwa Piaski”. Wystawie zorganizowanej przez: Nadleśnictwo Piaski, Koło Polskiego Związku Filatelistów im. Waclawa Boratyńskiego w Gostyniu i Muzeum w Gostyniu towarzyszył stempel okolicznościowy stosowany 4 listopada 2015 roku w Urzędzie Pocztowym Gostyń Poznański 1. Jego projektantem był Sławomir Tomków (37).

W gostyńskim Muzeum od 8 kwietnia do 2 maja 2017 roku czynna była wystawa zorganizowana z okazji 60-lecia Koła Polskiego Związku Filatelistów im. Waclawa Boratyńskiego w Gostyniu. 2 maja Poczta Polska stosowała stempel okolicznościowy o treści: „Polski Związek Filatelistów. 60 lat Koła Gostyń im. Waclawa Boratyńskiego. 2017.05.02 Gostyń Poznański 1”. Projektantem był Sławomir Tomków (38).

Na przestrzeni 55 lat wytworzono w Gostyniu 38 stempli okolicznościowych.